



HISTORISCHE VERENIGING OUD-SCHIPLUIDEN

Secretariaat: Otto van Zevenderstraat 2
2636 HN Schipluiden
tel. (privé) (015) 3809389
info@historischeverenigingoud-schipluiden.nl

Nieuwsbrief voor leden en donateurs, september 2021

Dames en heren,

Nieuwbouw

Zaterdag 11 september was een vreugdevolle dag in het bestaan van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden en Museum Het Tramstation. Eindelijk is de wens, die door ons in 2007 voor het eerst werd uitgesproken, gerealiseerd, namelijk de terugkeer van de luifel. Dit project kreeg een positieve stimulans, toen wij in 2018 voor de bouw een bedrag van €75.000,- van het Omgevingsfonds binnenhaalden. De gemeente stelde zich in 2019 garant voor de ontbrekende kosten (ongeveer twee derde deel van het totaal). Het herbouwplan betrof ook de bouw van een nieuw toilet, dat tevens geschikt is voor minder valide mensen, de terugkeer van het perron (veranda) en de spoorrails. In goed overleg met Architectenbureau Restauro in Den Hoorn, Aannemingsbedrijf Van den Ende uit Schipluiden en de gemeente Midden-Delfland is vanaf januari gewerkt aan het project. Door leverantieproblemen van materialen heeft de bouw enkele maanden langer geduurd. Vrijwilligers van Oud-Schipluiden hebben in die tijd gewerkt aan de herinrichting van de bestaande ruimtes; er is geschilderd, de maquette van de trein is verplaatst en de verkleinde berging (door de komst van het toilet) is zo optimaal mogelijk ingericht. Ons boekendepot verhuisde naar de ruimte van het oorspronkelijke toilet. Ook het aangrenzende speeltuintje is herinricht met attributen die verwijzen naar het railvervoer. De rest van de omgeving van het tramstation wordt in het najaar aangepakt.



De nieuwe luifel van Museum Het Tramstation, de tramrails en het speeltuintje.

Hulpkrachten

Oud-Schipluiden is op zoek naar extra hulpkrachten voor de bemensing van het museum tijdens openingstijden. De groep gastvrouwen en -heren moet uitgebreid worden om het museum optimaal te kunnen laten draaien. De komst van de luifel verbetert de ontvangst van groepen. Dit werd al duidelijk tijdens afgelopen Kindermonumentendag. In de planning is een aantal lessen over kasteel Keenenburg. Er is ook behoefte aan personen die het verhaal van het museum aan groepen kunnen vertellen. Onze zoektocht naar een vaste onderhoudspersoon heeft tot nu toe nog niet tot resultaat geleid. Ten slotte is de Vereniging op zoek naar aspirantbestuursleden, personen die een periode met de bestaande bestuursleden willen meelopen. Verjonging is noodzakelijk om ook in de toekomst volwaardig als Vereniging en Museum te kunnen draaien. Aanmelding voor een verkennend gesprek met bijvoorbeeld de voorzitter (0153809389) is altijd mogelijk.



Dineke Boekesteijn met schoolkinderen in de luifel.

Tentoonstellingen

In Museum Het Tramstation zijn tot november 2021 naast de vaste opstellingen (over kasteel Keenenburg en het railvervoer van de WSM) twee tentoonstellingen te zien, namelijk over het Trekvaartvervoer en Ode aan Midden-Delfland. In de laatste tentoonstelling worden prachtige landschapsfoto's van Henk Groenendaal getoond. Ook besteden we aandacht aan een viertal landschappelijke hoogtepunten, zoals Keen en kooi en het Zouteveense Meer.

Voor de wintermaanden denken we aan een expositie over **Verzamelingen. Leden en vrienden of andere belangstellenden worden uitgenodigd om hun verzameling of een keuze daaruit in het museum te tonen.** Elke deelnemer ontvangt een vitrine, die naar eigen smaak ingericht kan worden. Aanmelding kan via 0153809389.

Voor 2022 staan gepland: de tentoonstelling '100 jaar Muziekvereniging St. Caecilia' en een expositie over 'de Keenenburg in relatie tot het water'. In tien onderwerpen tonen we het belang aan van het water voor het kasteel en de bewoners.

Verder staan op de rol: de opfrissing van de permanente tentoonstelling over de Keenenburg en de inrichting van de Vervoerskamer, waarin naast het railvervoer ook aandacht wordt besteed aan het trekvaartvervoer en andere vervoersmiddelen t/m de prikslee.

Historisch Jaarboek Schipluiden 2022

Gewoonlijk hebben we in deze periode zicht op de inhoud van het volgende jaarboek. We kunnen voor volgend jaar in ieder geval rekenen op een drietal toegezegde bijdragen, maar er is ruimte voor meer. Leden of vrienden die een uitgewerkt historisch onderwerp op de plank hebben liggen, worden uitgenodigd om dit met ons te delen. We streven weer naar de nodige variëteit, aansprekende onderwerpen voor een breed publiek. Passende illustraties vinden wij altijd erg belangrijk. Als u iets weet, meld het dan bij een van de redactieleden (Henk Groenendaal, Jacques Moerman, Frits van Ooststroom). In december moeten de bijdragen voor het nieuwe jaarboek min of meer gereed zijn.

Lezingen

Wij hopen in november, als de coronaregels het toelaten, weer met een lezing te starten, waarin verschillende sprekers aan het woord komen. Hiervoor volgt een aparte uitnodiging. In het najaar maken we een planning voor 2022. Voor kleinschalige bijeenkomsten willen we ook de luifel met de aangrenzende wachtkamer van Museum Het Tramstation gebruiken. In de volgende Nieuwsbrief volgen hierover meer mededelingen.

Schervenavonden Keenenburg

Begin oktober start op donderdagavond weer de bewerking van het vondstmateriaal van de Keenenburg. Het botmateriaal en het glaswerk zijn gedocumenteerd. Nu volgt nog enig tekenwerk en het fotograferen van de bijzondere stukken. Het vondstmateriaal van de oude voorburch is bijna geheel bewerkt. Momenteel hebben vooral de vondsten uit 1976 en 1978 van de hoofdburcht de aandacht. Bijzondere stukken blijven in Schipluiden; de rest van het materiaal gaat na documentatie naar het Provinciaal Depot. Liefhebbers voor dit werk zijn op de werkavonden van harte welkom.

Strijd om behoud van het cultuurlandschap

Ode aan het landschap van Midden-Delfland. Het lijkt erop dat alles goed gaat in het buitengebied. Nog steeds zijn er echter ontwikkelingen, die unieke landschappelijke elementen ongedaan dreigen te maken. Dit betreft langs de Woudseweg bijvoorbeeld het dempen van een historische sloot. Bij de aanpak van de Gaagweg letten we vooral op de aansluitingen van de oude toegangen en de afwerking van de bermzijden. Veiligheid is belangrijk, maar ook het aanzicht moet in de planvorming meegenomen worden. Als Vereniging participeren wij in de werkgroepen die meedenken over dit soort projecten. Dit geldt ook voor de kadeverbetering in de dorpskern van Schipluiden. Het binnenhalen van drie nieuwe wasstoepen is gelukt. Nauwlettend volgen we de ontwikkelingen rond de kap en herplant van bomen. Het behoud van de elzen nabij de Dorpskerk is voorlopig veiliggesteld. Voortdurend vragen wij aandacht voor de gevolgen van de stalen damwanden voor de waterhuishouding en de trillingen erachter.

In het buitengebied zijn er zorgen rond de komst van een demonstratieboerderij van de fabriek Lely aan het begin van de Zouteveenseweg. N.B. een gequalificeerd natuur- en stiltegebied nabij de eendenkooi. Grote betonnen silo's reiken nu ver in de polder. Straks moeten hier 250 koeien gevoerd worden. Er zijn plannen voor ophogingen en moderne ontsluitingen. Het gebied kent enkele archeologische vindplaatsen, die een hoge graad van bescherming hebben. Feitelijk staat de Demo-boerderij op de verkeerde plek. De Zouteveenseweg laat zwaar verkeer - ook van bussen - niet toe. Ook zijn er ontwikkelingen in Sion (Rijswijk). Hier is een nieuwe participatiegroep samengesteld, die zich zal richten op de invulling van het open gebied tussen de nieuwbouw langs de vijvers. Het voormalige koetshuis is hier een belangrijk gegeven. De vorige participatiegroep heeft gepleit voor restauratie en een nieuwe functie van dit gebouw voor de wijk. De afgelopen jaren is het verval van het koetshuis alleen maar doorgegaan.

Als Vereniging blijven wij planologische projecten waakzaam volgen. Cultuurhistorische relictten zijn waardevol om het verhaal van het ontstaan en het gebruik van het gebied te verklaren. Een vast overlegpunt zijn de vergaderingen van de commissie welstand en erfgoed en de werkgroep erfgoed van de gemeente Midden-Delfland.

Jacob van Egmond (1545-1618) gewond

Op 14 juli 1590 werd Jacob van Egmond, heer van de Keenenburg en ambachtsheer van Schipluiden, Maasland en Maassluis - mogelijk vanwege zijn militaire verleden - benoemd tot gedeputeerde namens de Staten van Holland bij 'Zyne Excellentie' (prins Maurits). Herhaaldelijk verscheen hij daarna in het leger. Op 31 mei 1592 schreef de heer van Keenenburg vanuit het legerkamp voor Steenwijk een brief aan Johan van Oldenbarnevelt. Hij verzocht de landsadvocaat ervoor te zorgen dat hij de beschikking kreeg over een eigen legertent. Tevens bracht hij in de brief rapport uit over de laatste krijgsverrichtingen. Feitelijk moest Jacob van Egmond erop toezien dat het geld dat de Staten van Holland voor de voortzetting van de oorlog beschikbaar stelden op de juiste wijze werd besteed.

Enkele maanden later werd Jacob bij Coevorden in de strijd tegen de Spanjaarden zwaar gewond. De historicus Bor schrijft: *'Den 24 Augusti (1592) werde Jonkheer Jacob van Egmond, heere van Kenenburch, in de trenchee [een loopgraaf] boven zijn slincker borst door het os furculae [sleutelbeen] in het hoofd de juncturen [in de kop van het gewricht] penetrerende na opwaerts gaende geschoten, niet sonder groot perijkel van zijn leven, doch is daer van eindelijk buiten hope genesen, so de Chyrurgijns en Medicijns selfs daer toe quade moet hadden.'* Boven verwachting is hij dus genezen.

In Coevorden besteden het kasteel en het Stedelijk Museum aandacht aan de belegering van de stad in 1592. Het kasteel werd toen zwaar beschadigd; het is nu weer in volle glorie te zien. Jacob heeft daarna nog allerlei missies voor de Staten van Holland en de Staten-Generaal uitgevoerd. Zo was hij op 18 juni 1600 een van de gedeputeerden, die met het Staatse leger naar Vlaanderen afreisden om de slag van Nieuwpoort mee te maken.



Kasteel Coevorden

Nakomelingen van de zus van Otto van Egmond in Schipluiden

Regelmatig krijgen Vereniging en Museum via email vragen of aanvullingen van bezoekers. Het volgende bericht is wel heel bijzonder. Walter Gielesen, wonende aan de Keenenburgweg in Schipluiden, dus op het vroegere terrein van het kasteel, meldde ons recent dat hij afstamde van Cornelia van Egmond, de zus van Otto van Egmond. Cornelia (1515-1595) en Otto (ca. 1522-1586) waren dochter en zoon van Adriaan van Egmond (1475-1533) en Henrica van Oegstgeest, heer en vrouwe van de Keenenburg. Adriaan was onder meer luitenant-stadhouder van Holland. Zijn vrouw kwam uit Leiden. Hun dochter Cornelia van Egmond huwde met Johannes/Jan van Schooten, hoogheemraad van Rijnland. Cornelia overleefde haar man bijna dertig jaar. Ze liggen begraven begraven in de Sint Janskerk in Haarlem. In deze kerk is nu het Noordhollands Archief gevestigd. Een huis van dit echtpaar in Leiden was later bezit van Otto van Egmond. Van het echtpaar Egmond-van Schooten stamt in acht generaties Johanna/Jansje van Schooten (1793-1856) af. Deze laatste is in het jaar 1819 in Haarlem getrouwd met Joannes Gielesen (1796-1860). Hun zoon Johannes (1824-1895) is door zijn werk in dienst van de Nederlandse Spoorwegen in Delft beland. De meeste van zijn kinderen zijn in deze streek blijven hangen. Dit houdt in dat alle personen met de naam Gielesen (of via aangetrouwd), die in Schipluiden, en/of omgeving, wonen, dus nazaten zijn van hoofdbewoners van de Keenenburg!

Met vriendelijke groet, Jacques Moerman, voorzitter en mede namens het bestuur van de HVOS.

Schipluiden, 15 september 2021.